

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 150. szám
1940. július 7., vasárnap

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

János Zsigmond Ion Gigurtu miniszterelnök nagyszabású rádióbeszéde a kormány-programm végrehajtásáról

A nemzeti erők fegyelmezett összefogására hívta fel a z ország népét a kormány elnöke és a Nemzet Pártja vezérkari főnöke

„A legnagyobb türelemmel és megértéssel kívánjuk a testvéri együttműködést etnikai kisebbségeinkkel...”

Ma, július 7-én mulik a négyszázadik éve, hogy János Zsigmond, az utolsó magyar „választott nemzeti király” és az első erdélyi fejedelem megszületett, aki két nagy hatalomnak, a töröknek és Habsburgnak egyaránt szüverénje volt, vagyis alattvalói szerepet vállalt s így Erdély lelegét száz évnél hosszabb időre megszabta. Sietünk emléke megújításával, hogy július 7-én valami része legyen kegyeleles gondolatokban és érzésekben. Bizonyára legalább is unitárius oldalról. Hiszen igazi ünneplésre ugy sincs most idő és alkalom. Mátyás királyról is ugyszólván csak az irodalom s két nép tudományossága emlékezett meg. De másutt is így történik. Franciaország csak mellékesen emlékezik meg Zola vagy Daudet századik születésnapjáról, de hogy igazi nagy és klasszikus példát említsünk, a hatalmas körülményeket átélő Németország se ünneplheti méltán a könyvnyomtatás végső feltalálásának 500. évét, sőt Portugália megszületésének 700. éve sem bontakozhatott ki világraszóló díszmémóriában. Mindamellett nem szabad lemondanunk arról a tanulásról és érdekességről, amit János Zsigmondnak a történelmen keresztül épp csak átsuhanunk alakja jelent.

Zivatáros időkben született Budán, mikor atyja, Erdély volt vajdája, Dózsa György forradalmának leverője, a mohácsi csatáról elkésett magyar generalissimus, a Hunyadiakkal való atyafisága és jóvoltából szerzett vagyon révén lett nemzeti király, halálal viódott a lázadó Erdélyben. Egy év múlva sietve vittek Lugosra, mikor a Habsburgoktól ostromolt Budát a török végieg birtokába vette It, Erdélyben, majd egy rövid Habsburg-unió miatt, külföldön sordult fel, mincig olyan környezetben, amely kitűnő tehetségeit különösképp fejlesztette. Fidesanyja, Izabella özvegy királyné, lengyel-olasz keverék, a korszellem neveltje s mint a renaissance kor és a jesszűtákon át a koraharok minden valamirevaló uralkodója: V. Károly, II. Szulejmán, a pápák és a francia papi politikusok, macchiavelista és ügyes diplomata volt. De a legnagyobb szabású e környezetben a miniszter, Martinuzzi, aki a jobbágyság felszabadításán járta az esztét, megindította Erdély hitpolitikáját és három nemzetiségének államvezetési unióját, lörök, tudósok, művészek sőtenglek a politikusok társaságában. János Zsigmond így hámulatot műveltségre tett szert es emellett a testi kiképzésben sem lankadt el. Nyolc nyelvet jól tudott, sokat olvasott, szerette a vitákat és a zenét, korának egyik legjobb lovasa, kardvívója és cellovívója volt. De mindezt homályba merítette kiváló egyénisége. A XVI. század végének meghatározása szerint valóságos haladó — progresszív — gondolkodású volt, egyetlen eset kivételével, mikor a lázadó székelyeket minden joguktól megfosztotta és így hosszú válságba döntötte őket. Alig 19 éves korában, mikor átvette anyja halála után az uralkodást, mely sajnos, csak 11 évre terjedt, a folytonos háborúkban és politikai csatákban, a lázas belpolitikai és művelődési tevékenység alatt elsőrendű munkát végzett. Bölcset lemondott a magyar királyi címről és a fejedelmi Erdélyt véglegesen megszervezte a szultánnal és a Habsburgokkal kötött egyezmények alapján. Anyja és Martinuzzi emléket féltetve, protestánsá tette kis országát és a világraszóló első szabad vallásnyakorlat politikát ő képviselte. A maga részére is biztosította ezt, mikor eljutott az unitárius hit fővéleléhez. Ő tette hivatalos nyelvű a magyart, ő vetette meg Erdély anyagi alapját, Kolozsvár, Enyed, Torda. Des jellegét a világháború az ő érdeklődése és vezetése alakította ki. Egyéniségét is kiválóan mondták és a fiatal kor szenvedélyeiből eredő hibákat és igaztalanságokat leszámítva, meggyerő, sugalló, kedves jelenségnek rajzolták. Talán nem eléggé ismert magánélete mögött regényes elemek villannak fel, ha jól bdanéznünk, olyan elemek, amelyekben a mai szépirodalom eredményesen turkálhatna. A kor is regényes, indulatos, kereső, átalakuló, mintegy előzménye a nagy XIX. századnak, az emberiség csucsraemelkedésének. Idő és ember már akkor nagy forradalmak és nagy birodalmak vajudása idején, szorosan összetartozik, ezért a kor hősei — a hitújítók, Shakespearek, felte, dezók, Baconok, Michelangelok, tridentí vitázók, IV. Henrikek ideje volt ez — nemcsak a külső, de belső élet révén, nemcsak tényleges alkotás, hanem pusztá lehetőség, egyéniség, személyiség révén is érdekesek és nagyok. A kevésbé átlátszó kód ellenére, mely János Zsigmond személyes életét beburkollta, ugy látzók, egyike volt a kor képviselői magyarjainak. Azután az idő, hivatás és ember szoros egységének. Aikalmas, hogy nekünk, ily későn is, üdvös tanulságokat és ragyogó emlékeket ajándékozhasson.

Bucurestiből jelentik: Szombaton este 9 órakor Ion Gigurtu miniszterelnök, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke, a bucaresti-i rádióban a következő beszéde intezte az ország népéhez:

„A román nép telve van a megértés szellemével”

— Olyan súlyos események közepe, amelyek hazánk történelme nem ismeri, szőlött Öfelsége parancsa a kormány élre. Miniszterársaimmal együtt szent kötelességünknek tartottuk, hogy engedelmessé a parancsnak, váljaljuk ezt a legmagasabb helyről jött megbízást és minden crönket szenteljük a feladatnak: legyőzni az elénk tornyosuló nehézségeket és biztosítani nemzetünk és országunk jövőjét.

A román nép telve van a megértés szellemével és szemébe tud nézni a való helyzetnek, mint azt történelmünk számtalan példája mutatta. De ugyanakkor meg van benne az a páratlan vitalitás is, hogy le tudja győzni a nehézségeket, bármilyen nagyok is legyenek azok.

— Nem kívánom részletezni a múlt eseményeket és azok körülményeit, mert ez a kormány csak arra hivatott, hogy szembeszálljon és le-

győzze azt a súlyos helyzetet, amiben vagyunk, de amely helyzet előállításának okaival semmilyen kapcsolata nincs és amelynek létrejöttéért nem felelős. Tény az, hogy hazánkban a nagy világháboru után nem tudták megérteni 800.000 hősi halottunk emléke felett, jövőnk kialakulására vonatkozó igazi kötelességeinket és a mai események forrásai abban jeledzenek, hogy a régi politikai vezetőket nem fűtötte egyéb ambícionál, hiuságnál és uralomra kerülési óhaj kielégítésénél. Öfelsége, bölcs királyunk

az első naptól kezdve az egységre hívta fel a pártpolitika vezetőit.

Ezek azonban nem érezték át teljes súlyosságában a helyzetet és a felhívás fontosságát. Ebben a politikai légkörben a legfontosabb teendő: a népi és nemzeti irányt vagy teljesen mellőzték, vagy alábecsülték.

— Ma végre megszületett a legfontosabb intézmény: a Nemzet Pártja, amely Öfelsége bölcs királyunk által kijelölt irányelveket követve halad és a mai nacionalista kormány, amely törhetetlenül hű ezekhez az irányelvekhez. A kormány programját már nagy vonalakban hallották. Elhatározott nagyszabású program ez, mert elmúlt a szavak ideje, a mi szerepünk most azt a jelszót ismeri: minél többet és minél gyorsabban alkotni.

Egységet és jóakaratot

— Aktív és permanens munkára van szükség — folytatta a kormány elnöke, — valamint megértésre mindenki között, akik az államhatalom gépezetében résztvesznek. Nem megakadályozni, hanem megkönnyíteni kell minden lépést.

A jóakarot és a jobb megértés minden helyen magával fogja hozni a helyzet megkönnyebbülését mindenki számára. A falu jegyzőjétől a királyi helytartóig és a miniszterelnökig mindannyian a haza és csakis a haza érdekében és szolgálatában dolgozhatunk.

minden felesleges formalitást és iratcsomó-szaporítást mellőzve és elhatározásainkban férfiasan.

— Nagyon röviden kívánom vázolni, hogy mi a jelenlegi kormány teendője:

— A közigazgatás és államvitel túltengésével meg kell szüntetni, mert ez bizonytalanságba visz, minden vonalon takarékossgot kell inaugálni, mert ez vezet az általános jóléthez.

— A törvényhozás egyszerűsítése elengedhetetlenül fontos kejléke az ujjaszűtésnek. Az egész oktatási rendszerünket a nacionalista szellemnek és a szociális nevelésnek kell áthatnia és iskoláinkat igazi román szellemben kell átszervezni, de fiatalágunkat rá kell ébreszteni arra, hogy ne csak a diploma legyen a fontos, amelynek megszerzése után egyetlen gond, hogy elhelyezkedjék valahol. Mi nemzeti szellemű, praktikus iskolát kívánunk adni az ifjúságnak, amely nemzedékünk, anyagi fellendüléséhez vezet és főként a falu gyermekeit emeli fel.

Minél több kereskedő és iparos válják fiataljainkból; ez városainknak új arculatot fog adni, hazánkban pedig jólétet és boldogulást.

— Fiatalágunknak — folytatta a miniszterelnök, — meg kell értenie, bármilyen gazdag és nagy nép vagyunk is, hogy akármennyire intelligensek is, nem szabad tömegestől a szabadfoglalkozású pályákra mennie. A munka az alapja minden életnek és ez az állami érdek, amelyen jövőnk felépül. Egyházuinknak, mint azt Öfelsége a király mondotta, aktívnak és eleven erejűnek kell lennie.

— Minden gondolatunk azonban hadseregünké, amely legerősebb támasza államunknak. Egvetlen pillanatra sem feledkezhetünk meg, hogy

a hadsereg minden szükségletét önfelelőzőan ki kell elégíteni.

— Nemzetgazdasági életünknek minél gyorsabban beje kell helyezkedni az új európai rendbe, az új helyzetbe. A kormány hő gondja: a falu, az új orientálódás egyik fő célja e tekintetben:

parasztságunk életnivójának emelése.

— A mai idők nem engednek meg halogatásokat, a legnagyobb energiával kell az állami mechanizmusnak minden kívánalomnak eleget tenni. E pillanatban felszólított mindenkit, akik az állami tekintélytől függnek és azzal kapcsolatosak, hogy minden erejüket, intellektusukat és hazafiaságukat vessék latba, számolva a realitással és elmozdítva a bürokratizmust.

Gigurtu a kormány kisebbség-politikájáról

— Nyelvi és etnikai kisebbségekkel — mondotta a kormány elnöke — megértéssel kívánjuk az együttműködést és a testvéri együttműködést, természetesen mindazokkal a kisebbségekkel együtt, akik öszintén be akarnak illeszkedni az állam rendjébe és realitással ér-

tik meg és érzik át az állam magasabb érdekét, de nem azokkal, akik nem hálával viszonyozták vendégszeretetünket és akiknek a cselekedetei nem feleltek el és nem fogjuk elfeleiteni és akiket nem fogadunk be abba a keretbe, amelyben nemzeti aspirációinkért munkálkodunk.

„Országunk politikája: az integrális totalitás“

— Békés szomszédsághoz kívánunk élni az államokkal, a kontinens és mindenki békéje megővésére és az óriási áldozat, amelyet vállaltunk, bizonyos hogy megértésre talál az egész világ előtt. A mi külpolitikai orientációnk a tengely két hatalmához történt odakapcsolódásunk befejezett tény. Az orientálódás nem véletlen és nem a pillanat szüleménye. Visszaállítottuk azt a tradíciókat, amelyet időközben megszakítottunk, de amelyet követni a legfontosabb helyzet előtt már létező és igazán magunkénak vallottunk. Országunk politikája az integrális totalitás a politikai életben. Az effektív nemzeti szellem, amely teremtő erőt rejt magában. Az egész nemzet ezen a politikai totalitáson épül fel.

— Az egész néphez fordulok most szavaimmal, nemcsak mint a kormány elnöke, de úgyis, mint a párt vezérkari főnöke. Azt várom és azt kérem hogy a „Nemzet Pártja“ gyűjtse magához az összes értékeket, minden ifjat és öregot, minden társadalmi osztályt, hogy egységesen szolgálhassunk Otelségének, nagy királyunknak, napjainkban a nagy feladatok elvégzésére. Csak teljes rendben az ország belső rendjének biztosításával tudjuk a nyugalmat és biztonságot megteremteni, amire szükségünk van és a nyugalmat kijönökönként határoainkon, A nemzeti szolidaritás, amely a múltban leányított és erősített hennünket, továbbra is népünk jövőjének záloga, emiatt igen szorgalmasan kérem, Egységünket és felelősségünket minden érem öszintén lélekkel megőrizzük. Isten minket nagy szereljen! Ellenfelelő, éljen Mihai nagyvada és éljen a nemzeti Románia!

Ofelsége távirata

Bucuresti, A legfőbb számvevőszék főelőnökének, Zamfir Bratescunak hódoló távirata Ofelsége a következő választ küldte:

— Isten mélyéből köszönöm a szomorú költés meggyíváult hűségük kifejezését.

CAROL,

Az államtitkárok eskütétele

Bucuresti, A királyi udvartartás 39-es számú közleménye:

— Julius 6-án déli 12 óra 30 perckor Gigurtu miniszterelnök jelenlétében letették a hivatalos esküt Ofelsége kezébe Diculescu tábornok, hadosztályparancsnok, a tengerészeti és légi minisztérium államtitkára, dr. Simionescu, az egészségügyi minisztérium államtitkára és Petre Nemoianu, a nemzetgazdasági minisztérium államtitkára.

Közel hatmillió lejt gyűjtő-teddig a Vörös Kereszt

Bucuresti, A Vörös Kereszt a mai napig 5.979.000 lejt gyűjtött a menekülteknek.

A „Piccolo“ cikke a kormány vezető-tagjairól

Róma. (Rador.) Az olasz lapok egyöntetűen üdvözlők az új román kormány programját, amely a belső nacionalizmust és külpolitikailag a tengely irányát követi. A „Piccolo“ kiemeli a kormány nacionalista, antiszemita jellegét és vázolja, hogy ez a kormány úgy jelemez, mint az angol garancia elvetése, amely annyit értett Romániának. Megemlíti a lap, hogy Manoilescu szívesen és meleg fogadtatásban részesült Olaszország és Németország részéről a külügyminiszteri székben. — A Messagero kiemeli Popescu tábornok személyét, aki Olaszországban végezte katonai iskoláját és ott katonai attasé is volt. Nichifor Craimic, Gigurtu, Manoilescu, Faria Sima és Grula professor személyeit, mint a nacionalizmus öszinte harcosait. Manoilescu írta a lap — már 1926. óta az olasz—román barátsági paktum óta Averescuval együtt dolgozott az olasz—román barátság érdekében. Kiemeli Hans Otto Roth miniszter személyét, kinek kinevezése döntő fontossága.

Rador, A Giornale d'Italia a román kormány-nyal kapcsolatban leszögezi, hogy az országnak a tengelypolitikához való tiszteletteljes odacsatlakozása a jövőre nézve biztosíték Romániának és Berlinnek.

Hans Otto Roth kisebbségi miniszter portréja a „Temesvarer Zeitung“-ban

Hans Otto Roth, az új kisebbségi miniszter kinevezésével kapcsolatban a Temesvárott megjelenő „Temesvarer Zeitung“ a következőket írja:

— „Az új kormány összeállítása az ország népkisebbségei számára örvendetes újítást hozott magával. A kisebbségi minisztérium élére kisebbségi személy került. Az új kisebbségi miniszter, dr. Hans Otto Roth ki-

emelkedő személyiség, a romániai németiség általánosan értékelte és becsült vezére, aki ott állt a német népközösség — az ország német lakossága ezen egyetlen átfogó népi szervezete — bölcsőjénél és immár két évtizede képviseli vezető helyen és nyitott szíjjal, teljes határozottsággal németek érdekeit. Mint képviselő tagja volt alapítása óta a romániai német parlamenti csoportnak, amelynek hosszú ideje élén áll. Ugy képviselői minőségében, mint általánosságban a közéletben, ahol a kisebbségi kérdés és a kisebbségi ügyek szóba kerültek, Hans Otto Roth mindig teljes ügybuzgalommal lépett közbe és mindig eredményt ért el.

— Ezek azok az emberi erények, amelyekkel az új kisebbségi miniszter rendelkezik. Ezeken kívül az őszinte értékelés és rokonszenv, amely személyét körülveszi, nagymértékben államférfiúi és diplomata elhivatottságának, valamint előkelő gondolkodásmódjának és kifogástalan módszereinek tudható be. Hans Otto Roth dr., aki jól ismeri az államgépezet szerkezetét és aki összenőtt a kisebbségek összes kérdéseivel, kívánságával problémáival, valóban hivatott arra, hogy a kormányban a kisebbségeket képviselje és ott szót szóljon legyven.“

Fürdőruha

női gyapjú legdivatosabb, fürdőnadrág, selyem női blúz, selyem és flór férfi ingek divatszínekben a legolcsóbban

Bogyónál

Str. Eminescu 1.
(Corso-mozi mellett)

A külföldi sajtó visszhangja

Berlin. (Rador.) A német lapok foglalkoznak az új román kormány megalakulásával. A Lokalanzeiger megállapítja, hogy németbarát, antiszemita és tiszta nacionalista kormány jött Románia élére. Az a tény, hogy Gigurtu kiváló személye miniszterek és vezérkari főnök is, bizonyítja, hogy Romániában az állam és párt egyetlen egy cél. — Az Angriff a román rezsimváltozást az utóbbi évek legradikálisabb fordulatának tartja és üdvözlöi a tengelyhez idomult Romániát.

A német sajtó Gigurtu és Manoilescu személyéről

Berlin. Az új román kormány megalakulásának híre későn érkezett meg Berlinbe és így azzal a lapok részletesen nem foglalkozhattak. Kétség se fér azonban ahhoz, hogy Gigurtu miniszterelnök kormányának megalakulása, amelyben a külügyminiszter Manoilescu, nagy örömet keltett Németországban, épp úgy, mint annak idején az a hír, hogy Gigurtu a Tatarescu kormányban a külügyminiszteri tárca vezetését vállalta. Manoilescu személyét jól ismerik Berlinben, különösen azóta, hogy számos előadást tartott. A romániai eseményeket Berlinben nagy figyelemmel, de tartózkodással figyelik és a Besszarábiai kérdésen kívül, Romániát illetően semmiféle kommentár nem jelent meg a német sajtóban. (Curentul.)

Az olasz, a spanyol és a portugál sajtó visszhangja

Róma. (Rador.) Az olasz lapok egyöntetűen nagy meglepéssel fogadják az új román kormány kinevezését, mely a Róma—Berlin tengelyhez való nyitott odafordulásról tett tanúságot. Gigurtu miniszterelnök igen szívesen látott baráti személy Romában és Berlinben. Manoilescu külügyminisztert római és berlini körökhöz komoly barátság köti és Romában különösen jól ismerik, mert ő volt egy romániai római zarándoklat vezetője és ez alkalommal a Duce is fogadta. Politikai és diplomáciai összeköttetései kiválóak és a kabinet több tagja a Róma—Berlin tengelyhez való csatlakozás híve volt régebben is, úgy hogy most felelős helyen lesz alkalmuk politikai elgondolásukat valóra váltani.

Lisszabon. (Rador.) A portugál sajtó örömmel üdvözlöi a Romániában bekövetkezett rezsimváltozást. Terreirah Marti volt belügyminiszter Besszarábia és Észak-Bukovina történetével foglalkozik és kidomborítja annak román jellegét, biztosítva az egész portugál közvélemény rokonszenvéről Romániát.

Madrid. (Rador.) A spanyol sajtóban ber-

lini tudósításból eredő hírek jellemzőek meg, amelyek leszögezik, hogy a németországi közvélemény a legnagyobb meglepéssel fogadja Romániának a reális politikai rend: a Berlin—Róma tengelyhez történt csatlakozását, amely teljes mértékben megfelel a román nép lelkiületének és a románság jövője képítésének.

Gigurtu miniszterelnök adománya

Gigurtu miniszterelnök a Nemzeti Gárdák főparancsnokságán keresztül 200 ezer lejt adományozott a besszarábiai menekülteknek.

A legkiválóbb román írók részvételével június 14-én a Nemzeti Színházban díszelőadás lesz, amelynek teljes jövedelmét a menekültek javára fordítják.

A német kisebbség későbbi időpontra halasztotta a Nemzet Pártjába való belépését

Nagyszeben. Dr. W. Bruckner, a romániai német népcsoport vezetője a következő felhívást intézte Románia német lakosságához:

„A kormánnyal kötött megállapodás értelmében a német néptársaknak a „Nemzeti Párt“-jába való belépése későbbi időpontban fog bekövetkezni. Az erre vonatkozó utasításokat idejében kiadják.“

Temesvár. A temesvári német sajtó közli dr. Bruckner népcsoportvezetőnek Nagyszebenből kelt értesítését, amely szerint „a németeknek a kormánnyal történt megegyezése értelmében a német lakosoknak a Nemzet Pártjába való belépése későbbi időpontban történik meg.“ A vonatkozó utasításokat az értesítés szerint, idejében fogják kiadni.

Akik elhagyták az ország területét

Bucuresti, Hivatalosan jelentik: Az észak-bukovinai és besszarábiai kiűrtések alkalmával igen nagy számú zsidó kisebbségi és kommunista érdekmű egyén távozott az oroszok által megszállott területre, amely természetesen kisebb incidensek forrása volt. Hatóságaink ezeket az incidenseket elfütyülték és ma az egész országban a legteljesebb rend és nyugalom honol. A közönséget felhívják, hogy ne illeszkedjen különböző rosszakaratu külföldi rádiópropagandák valótlán hírterjesztésébe.

Káprázatos pompával ünnepelte Berlin népe a hazatért Hitler német birodalmi Vezért

Totális állampolitikai rendszerre tér át Franciaország is — Irorszag visszautasította az angol garanciát

Fegyverben marad továbbra is a francia hadiflotta

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenté, hogy Hitler birodalmi vezér, a diadalmas nagy német hadsereg legfőbb parancsnoka ma délután 2 órakor érkezett meg a német fővárosba. A vezér most tért vissza első ízben Berlinbe, május 10-ike, a német nyugati nagy támadás megkezdése óta. A fogadtatásánál megjelent a pályaudvaron GÖRING vezértábornagy, BRAUCHITSCH tábornok, hadsereg főparancsnok, RAEDER vezértengernagy, HESS Rudolf, a vezér helyettese, GÖBBELS dr. propagandaminiszter és a véderő, az állam és a párt legmagasabb képviselői. Berlin lakossága Hitler meglátásakor lelkes mámorban tört ki és kitörő hála és ünnegés kísérte végig a birodalmi vezért az egész fővároson keresztül, Berlin minden templo-

mában a bevonulás alatt a harangok zúgtak. A német főváros lakossága mindent elkövetett, hogy olyan diadalmas fogadtatást készítsen elő, amilyent Berlin még sohasem látott. A kora hajnali óráktól kezdve serényen folyt a munka az egész főváros területének azon az utvonalaín, amelyen a vezér bevonulása végbement. Pazarul feldíszítették az utakat az anhalti pályaudvartól egészen az új kancellária palotájáig. A házakat mindenütt világos-zöld nyírfaágak díszítették. A pályaudvart ünnepi térére változtatták. A csarnok érkezési oldalát piros szőnyegekkel borították be s köröskörül délszaki növényeket helyeztek el. Az egész pályaudvar felett baldachin volt kifüggesztve, amelyről a kis zászlók valóságos erdeje függött lefelé.

A berlini diadalut

Berlin. (Rador.) Az anhalti pályaudvaron történt hivatalos üdvözlések után a birodalmi vezér felkereste a díszszázadokból álló zászlóalját és ellépett arcvonala előtt. A dísz-zászlóaliban a szárazföldi, a légi haderő és a tengerészek egy-egy százada állt, ez utóbbi a narviki harcokban résztvett egyik tengeralattjáró legénységéből állott. A vezér tábori-szürke egyenruháját viselte és mosolyogva köszöntötte a szímet nélküli lelkesedő és ünneplő közönséget és odaköszönt a súlyos sebesültek egy nagyobb csoportja felé, akik a fogadtatáson díszhelyet kaptak. A birodalmi vezér ezután fellépett gépkocsijára, mely lassan megindult a főutvonalak felé, ahol mindenütt hatalmas tömegek szorongtak az út két oldalán. A vezér a gépkocsin állva, felemelt karral tette meg az út nagy részét. Így ért a ment a Vilmos császár tere, ahol óriási tömeg fo-

gadta. Berlinnek csaknem egész lakossága szemtanuja volt ennek a diadalmenetnek és leirhatatlan szeretettel üdvözölte a győzelmes hadvezért. A birodalmi kancellária előtt felvonult Hitler testőrségének díszszázada, amely leszes vigyázz állásban fogadta a vezért. Röviddel a kancelláriába való megérkezése után, Hitler kíséretével együtt megjelent a palota erkélyén, de most már nem lehetett visszatartani a sok ezerre szaporodott tömeget, amely a kordont áttörte és példa nélküli lelkesedéssel rohant az erkély alá, míg Hitler mosolyogva üdvözölte a tömeget. A vezér a kancelláriába való érkezése után a palota díszudvarába vezettette a sebesültek nagy csoportját, üdvözölte őket és néhány szót intézett hozzájuk. Ezután kávéra látta vendégül a sebesülteket.

Anglia magatartása miatt

Egyelőre elmaradt a francia hajóhad leszerelése

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda Wiesbadenből a következőket jelenti: A német fegyverszüneti bizottság jegyzéket intézett a francia bizottsághoz, amelyben hangoztatják, hogy az orani események miatt a né-

met kormány egyelőre eltekint a fegyverszüneti szerződés 9. pontjának alkalmazásától, a mely, mint ismeretes, a francia hajóhad leszereléséről szól.

Nyolc bombát vetettek a gibraltári angol erődítményekre

Gibraltár. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Pénteken, a háboru kitörése óta első ízben intéztek légitámadást Gibraltár ellen. Nyolc bombát dobtak le, de ezek mind a tengerbe estek. A támadásnak áldozatai nincsenek és anyagi kárt sem okozott.

Svédország átengedi területén a német katonaszállítmányokat

Stockholm. (Rador.) A svéd külügyminiszter tegnap közölte, hogy miután az ellenségeskedések Norvégiában megszűntek, a vasutszállítási korlátozásokat Svédország és Norvégia között felüggesztették. E rendelkezés értelmében

megengedik német katonai szállítmányok áthaladását Svédország területén. Ez vonatkozik olyan német katonákra, akik szabadságra mennek és ebből a célból különvonatokat bocsájtanak a német hadsereg rendelkezésére.

Angol hajóegységek a Martinique-sziget körül

Washington. (Rador.) Cordell Hull külügyi államtitkár nem volt hajlandó véleményét nyilvánítani azokról a hírekről, amelyek szerint a brit flotta egyes egységei blokádnál akariák helyezni a francia Martinique szigetét. A külügyminiszter mindössze annyit jelentett ki, hogy a helyzet zavarosnak látszik és eddig semmi bizonyosat nem tudni ebben a kérdésben. A Reuter-ügynökség, a mely ezt a hírt közli, hozzáfűzi: nem bizonyos, hogy az angol hajók azért vannak a sziget közelében, hogy azt blokádnál helyezték. Bizonyos körökben kijelentik, hogy hasonló lépésre el vannak készülve. Tudvalevő, hogy a szövetségesek által az Egyesült-Államoktól

a közelmúltban vásárolt repülőgépek egy része és jelentősebb aranykészlet ezen a szigeten nem található. A helyzetet még bonyolultabbá teszi az a tény, hogy a sziget abban a biztonsági övezetben fekszik, amelyben az Egyesült-Államok ellenállnak minden olyan kísérletnek, hogy ott a hadviselő felek katonai akciókat bonyolítsanak le.

Gondtalanul
napfürdőzni
ez gyorsan barnít!

NIVEA-CREME-OLAJ-DIÓ-OLAJ

Több ezer halottja van a hírhedt orani francia-angol tengeri csatának

A'gir. (Rador.) Hozzávetőleges adatok szerint az orani tengeri csatában több ezer személy halt meg, sebesült meg és tűnt el.

Ahol a világtörténetet diktálják

Berlin. (Rador.) Dietrich német sajtófőnök a Wehrmacht című lapban a birodalmi vezér háboru alatti munkájáról irt nagyobb cikket. Rámutat cikkében arra, hogy a vezéri főhadiszállás mindig ott volt, ahol a szükség értelmében jenni kellett. A vezéri főhadiszállás magába foglalta Hitler birodalmi vezér katonai és személyi vezérkarát is. A nagy jelentőségű döntések előtt Göring tábornagy, Brauchitsch tábornok és Raeder tengernagy személyesen is felkeresték itt Hitler vezért, hogy jelentéseket tegyenek neki és kikérjék a döntést. A szó szoros értelmében vett főhadiszállás ez a vezéri főhadiszállás, ahol a világtörténelmet diktálják.

Atszervezik a török kormányt is...?

Istanbul. (Rador.) Az új német Fehér Könyv adatai erősen foglalkoztatják a török közvéleményt és lehetségesnek tartják ennek következtében a török kormány esetleges átszervezését.

Ankara. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Massini, az ankarai francia nagykövet levelet intézett Saracoglu külügyminiszterhez. Ebben a nagykövet kijelenti, hogy az új német Fehér Könyv adatai olyan állításokat tartalmaznak, mintha ő a török kormányjal megbeszéléseket folytatott volna, hogy szövetséges légitámadás történhessék török terület felett átrepülve, Baku ellen. A nagykövet kijelenti, hogy személyes természetű megállapításain túl, ő a francia kormánynak sohasem jelentette, mintha Törökország ilyen tervhez hozzájárult volna, mert meg van győződve róla, hogy ez a hozzájárulás soha létre nem jött volna és természetesen soha nem jelenthette a francia kormánynak, hogy közté és a török kormány között ilyen megállapodás valaha is létezett.

Olasz hadijelentés az afrikai frontról

Róma. Az olasz főhadiszállás hivatalos jelentése a következő: Észak-Afrikában erős rohamoszlopok és repülőgéprajok léptek működésbe. Az angolok heves támadását visszavertük. Négy olasz repülőgép ezekből a harcokból nem tért vissza. Kelet-Afrikában Kassalánál megszálltunk az olasz helyzetet. Az angol repülők semmiféle sikert nem értek el. Az Augusta elleni angol támadást visszavertük. A Palermó elleni angol támadást ugyancsak visszavetettük, míg a Catania elleni légitámadás során az ellenség csak üres hangárokat talált el és a repülőter személyzetéből többen életüket veszítették.

Angol légitámadás Hamburg, Kiel és Köln ellen

London. Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint, angol repülőgépek tegnap éjjel Wilhelmshafen, Emden és Kiel hadikikötők ellen intéztek támadásokat és a bombák súlyos károkat okoztak. Az angol gépek súlyos károkat okoztak a Dortmundhoz közeli Emms csatorna, valamint a Hamburg, Osnabrück, Köln városok repülőtere ellen. Gensen dorff és Bremen mellett repülőgépvárakat támadtak meg az angol gépek nagy sikerrel. Mindezekről a repülőgépállományokról egy angol gép nem tért vissza.

URANIA: mindig vezet. Tel.: 12-32. Kellemes hívás terem. Fél 3-tól folytatódólagosan este fél 11-ig.

11.30 órákor matiné, olcsó helyárrakkal: B E S T I A.

I. A B E S T I A

Izzalmasabb és idegtépőbb, mint a Frankenstein
Híradónk tartalma: Páris elfoglalása, Versailles megszállása.

II. A ZENDAI FOGOLY

Ronald Colman. Minden idők legnagyobb kalendortílmja.
Hitler-Mussoli találkozója és más szenzációk a nyugati harctérről

Irország visszautasította Anglia garanciáját

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: Nagy Britannia továbbra is osztogatja védelmének felajánlását a kisállamok között. Most Irországra került a sor és az angol kormány a német invázió veszélyére való hivatkozással felajánlotta védelmét az ir köztársaságnak. De Valera ezt az ajánlatot visszautasította és kijelentette, hogy Irországban harcolni fognak, ha az angolok kísérletet tesznek a terület megszállására. Nagyon jellemző az angol kormányra, hogy Irország védelmét, nem saját csapataival akarja biztosítani, hanem cseh és lengyel légiókat akar ott elhelyezni. Az olasz lapok figyelme Irország felé fordul és rámutatnak arra, hogy Angliának szándékában áll az ir kikötőket megszállni. A lapok közlik azt is, hogy De Valera ir miniszterelnök egy korábbi beszédében kijelentette, hogy Irország fegyverrel is megvédi semlegességét.

Dublin. (Rador.) A DNB jelenti: De Valera ir miniszterelnök kijelentésére utalnak német körökben, mely szerint Irország, ha kell, fegyverrel is megvédi semlegességét, miután továbbra is a szeptemberben leszögeezett semlegességi nyilatkozat alapján áll az ir kormány.

Laval szövegezi meg a totális francia állam új alkotmányát

Bern. (Rador.) Laval helyettes miniszterelnök dolgozik az új francia alkotmányon, amely totális államra változtatja át Franciaországot. A politikai pártok megszűnnek, egyetlen áll-

ampárt lesz s valószínűleg a parlament jelen formájában is eltűnik. PÉTAIN tábornagy felhatalmazást fog kapni hogy parlamenti hozzájárulás nélkül hirdesse ki az új alkotmányt.

Nincs titkos, japánellenes szerződés Amerika és a Szovjet között

Moszkva. (Rador.) A Tass Iroda cáfolja a Daily News-nek azt a híret, mintha Amerika és Oroszország között titkos szerződés jött volna létre Japán ellen.

Negyvenezer angol gyermeket szállítanak vidékre

London. (Rador.) Vasárnap megkezdik 40 ezer gyermek biztosabb helvre való elszállítását az Anglia keleti és északkeleti partvidékeiről. A gyermekek elszállítását hétfőn már be is fejezik.

Elhagyták a német csapatok Lyon városát

Lyon. (Rador.) A németek megkezdték a fegyverszüneti egyezmény szerinti területek kiürítését. Lyon városából már ki is vonultak a német csapatok. A német csapatok azért nem hagyták el eddig a várost, mert egyes csapatok a Maréchal-vonalban még ellenállást tanúsítottak. Ismeretes azonban, hogy ezeknek a katonáknak csak öt nap múlva jutott tudomására a fegyverszüneti egyezmény.

„Angliának már csak önmagát kell garantálnia”

Róma. (Rador.) A Relazione Internazionale cikkét ír ezzel a címmel: „Útött Anglia órája.” Anglia eddig két uton próbálkozott világhatalmi pozícióját biztosítani — írja a lap, és pedig:

1. A különböző garanciák nyújtása által.
 2. Nemzetgazdasági mesterkedések révén.
- Most elkövetkezett az az idő, amikor An-

gliának önmagát kell garantálnia és gazdaságilag is magának kell védekeznie. A háború központja a Földközi-tengeren lesz. Angliának saját szigetországán kívül védenie kell Dél-Afrikát, Új-Zeelandot, Indiát, Ausztráliát és többi gvarmait. Graziani tábornagy ki-nevezése azt jelenti, hogy Olaszország minden eddiginél súlyosabb támadást készít elő. A Szíriával kapcsolatos hírekről egy hivatalos német jelentés a következőket közli: Franciaország szíriai mandátuma egyszer s mindenkorra véget ért. Szíria sorsáról az utolsó szót akkor fogják kimondani, ha az angol-német háború befejeződik, de ekkor rendezik majd az egész arab kérdést is. Eppen ezért nagy tévedés az az állítás, hogy a jelenlegi háború csak európai kérdéseket ölel fel, ennek a háborúnak eredménye közvetlen hatással lesz nemcsak Európára, hanem a Balkánra, a Közelkeletre és egész Afrikára, sőt a Távolkeletre és esetleg az egész világra is. Németország, amely Európában csak a számára feltétlenül fontos életteret követeli, vissza fogja szerezni régi gvarmait és harcol mindazon népekért, amelyek most az angolok uralmát nyögik.

Párisba költözött vissza a köz-munkaügyi miniszterium

Páris. (Rador.) A DNB jelenti: A francia közmunkaügyi miniszterium Párisban fog működést kifejteni. A német hatóságok, amelyek

Osszeül a jövő héten a francia nemzetgyűlés

Clermont Ferrand. (Rador.) A Havas-ügy-nökség jelentése szerint a francia parlament a jövőhéten nemzetgyűlésre ül össze.

A DNB jelenti Clermont Ferrandból, hogy

Gensoul altengernagy nyilatkozata az oráni tengeri csatáról

Genf. (Rador.) A DNB jelentése szerint a francia admirális nyilvánosságra hozta Gensoul francia altengernagynak az oráni erők parancsnokának nyilatkozatát. Gensoul francia altengernagy azt válaszolta az angol tengernagynak, hogy a francia hajókra leadott első ágyulóvés az egész francia tengerészeti gyűlöletét fogja előidézni. A francia admirális elrendelte, hogy erőszakra erőszakkal válaszoljanak s a francia kormány hozzájárult ehhez az elhatározáshoz. Franciaországnak nincs miért szemrehányást tenni, kötelezve volt, hogy leszerelje hajóhadát és a fegyverszüneti bizottság ellenőrzése alá

ennek a miniszteriumnak az épületét használták, kiürítették és átadták eredeti rendeltetésének. A francia közmunkaügyi miniszterium tehát Párisban fog működést kifejteni.

Német jegyzék a washingtoni külügyminiszteriumban

Washington. Az Egyesült-Államok külügyminiszteriumába német jegyzék érkezett, amelyben a német kormány a Monroe elvre való hivatkozással azt hangoztatja, hogy Amerika ne avatkozzék Európa ügyeibe. A német jegyzék részletesen fejtegeti ezt a fel-fogását és arra szólítja fel az Egyesült-Államokat, ne támogasson európai hadviselő államokat.

Hull külügyi államtitkár a saltó munkatársai előtt kijelentette, hogy nem lenne hasznos a német állásfoglalás felett vitát indítani. A Monroe elvnek nincsen politikai jelentősége, hanem kizárólag az amerikai népek közös védelmét szolgálja. Németország ennek az elvnek politikai jellegzet tulajdonít, amely azonban a Monroe elvtől távol áll. A külügyi államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült-Államok nem tűrné el, ha a nyugati hatalmak területein változtatásokat követnének el. (Rador.)

Lezárták a legfőbb moszuli petróleum-vezetékét

Stockholm. (Rador.) Ideérkezett hírek szerint az iraki és londoni kormányok között megállapodás jött létre, hogy a legfőbb Moszuli petróleumvezetékét zárják le. Így a jövőben csak a Palesztina-Haifán át vezető második petróleumvezeték fog működni.

Megszűnt az „entente cordiale”

Berlin. (Rador.) A Deutsche Diplomatiscbe Politische Korrespondenz szerint megszűnt az „entente cordiale”, amely oly hosszú időn át leigázta Európa életét s amely a világháború után érte el pündöklésének tetőpontját.

Castelane márki az új londoni francia nagykövet

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: Cambon, a francia követség vezetője tegnap értesítette a brit külügyminiszteriumot, hogy eljuttatta lemondását a vichy-i francia kormányhoz és a londoni francia nagykövetség vezetését De Castelane márki vette át. Mint ismeretes, a londoni francia nagykövet a fegyverszüneti egyezmény aláírásakor nyomban benyújtotta a lemondását.

Daladier elnökletével 50 szenátor ült össze, hogy meghallgassa Laval helyettes miniszterelnök beszámolóját a jelenlegi politikai és diplomáciai helyzetről.

helyezze. A francia hajókön lecsökkentett számu légénység tartózkodott. Franciaország sohasem egvezett volna bele a flotta átadásába, amelyet nem győztek le, bizonyos angol személyiségek azonban rá akarták tenni a kezüket a francia flottára. Amikor az angol hajók mágneses aknákat helyeztek el Mers-el-Kebir kikötő bejáratánál, ezt a tévnyomban támadásnak minősítették. Egy Bretagne-típusu hajót elsüllyesztettek, míg a Dunkerque, Rouen és Mogador hajókön tűz ütött ki. A francia tengerészet utálkozással vette tudomásul volt fegyvertársainak árulását.

LARES
repülőjáratok aradi menetrendje
Ervényes 1940. július 1-től
2113. vonal
BUCURESTI—CRAIOVA—TURNU SEVERIN—ARAD
Minden nap, kivéve vasárnap Lockhed 10. gépekkel.

8.30 ind.	Bucuresti	érk. 19.00
9.15 érk.	Craiova	ind. 18.15
9.25 ind.	"	érk. 18.05
10.00 érk.	T. Severin	ind. 17.30
10.10 ind.	"	érk. 17.20
11.10 érk.	Arad	ind. 16.20

DLSZABÁS
Ervényes 1940. július 1-től

ARAD-ról,	Oda oda vissza csomagok 4. uk
Bucuresti	1750 lei 3150 lei 13 lei 13 lei
Craiova	1200 lei 2160 lei 9 lei 12 lei
T. Severin	800 lei 1440 lei 6 lei 8 lei

Repülőjegyek és felvilágosítások kaphatók az aradi repülőtérben. — Telefon: 24—55.

CORSO nyáron is a legnagyobb siágereket hozza! Nv'otttetől 11.30, 3, 5, 7.45, 8.80

Kettős műsor:

I. Kertész Mihály gyönyörű filmje:
A négy nővér

II. DICK FORAN izgalmas filmje:
Az indiánok réme

Bejáratok: Párisi bevonulás, Hitler és Mussolini találkozása, stb. stb.

AMERIKA LÉGI URALOMRA TÖR

Egy esztendő alatt két és félmilliárd pengő értékben állított elő az Egyesült Államok repülőgépeket. -- 40.000 pilóta

Newyork. Amerika összes iparága között, még világviszonylatban is — a repülőgépgyártás a legfejlettebb.

1938-ban az amerikai gyárak egymaguk több repülőgépet adtak el külföldre, mint a világ összes gyárai együttvéve.

Az ebben az esztendőben gyártott gépek értéke körülbelül ötszázötvenmillió pengő volt. Az európai háború kitörése természetesen az amerikai repülőgépipar fejlődésének is hatalmas lökést adott.

1939. májusától 1940. májusáig előállított gépek értéke kétmilliárdöttszázmillió pengő volt. Tehát ötször annyit, mint az előző rendszeres kereskedelmi évben.

Ezek a számok csak kereskedelmi értékeket mutatnak, de ezek mögött ott áll az ipar nem várt és hihetetlen fejlődése.

Félmillió munkás a repülőgépiparban

Az amerikai hivatalos körök nem titkolják azt a szándékukat, hogy amint eddig Anglia ural kodott a tengereken, a jövőben Amerika akarja az elsőséget tartani a levegőben, hadászati és kereskedelmi szempontból egyaránt.

Az európai háború természetesen növelte a külföldről jövő rendeléseket és ezek már egymagukban is módot adtak a gyáraknak, hogy telepeiket, laboratóriumait és szerszámgyárakat növeljék. Ebben a pillanatban Amerika repülőgépgyárai hatvan ezer tanult elsőrangú munkást foglalkoztatnak és ami még fontosabb: minden munkás mellett másik kettő áll, aki tanul. Ebben a számban nincsenek benne a segédmunkások, amelyekkel együtt a repülőgépiparban alkalmazottak számát közel félmillióra becsülik.

Amíg egy évvel ezelőtt az amerikai katonai körök kételkedtek abban, hogy a gyárak a megrendelt ötezeröttszáz repülőgépet időben le tudják szállítani, most már ilyen kétkedő hangok fel sem merülnek, mert a felfokozott üzemek nemcsak a hadseregnek szállítják pontosan a megrendeléseket, hanem a gépek ezreit szállítják Angliának és azonkívül vagy egy fél tucat nemzetnek. Amerika ipari történetében még nem volt oly nagy külföldi megrendelés, mint amelyet most a repülőgépgyárak kaptak.

40.000 polgári pilóta

Az amerikai hadseregnek és haditengerészetnek tartalék, gyakorló és teherszállító gépeket is beleszámítva, jelenleg négyezeröttszáz gépe lehet. A jövő év júniusában a hadsereg már ötezeröttszáz teljesen új típusú gépet, a haditengerészet pedig három ezer darab legmodernebb harci gépet kap. Ezek még a régi rendelesek, illetve költségvetés alapján készülnek, de nagyon könnyen lehetséges, hogy a változott viszonyok miatt a kormány újabb, nagyobb megrendeléseket tesz majd.

Ezeknek a kívánalmaknak az amerikai gyárak könnyen eleget tudnak tenni. A hadigépek gyártása mellett kétszerannyi polgári gépet állítottak elő, mint a múlt évben.

Az amerikaiak légi uralmukat komoly számokra alapozzák. Jelenleg négyszázharminchétféle kollégiumban körülbelül tízezer polgári pilótát képeznek ki csak ebben a hónapban. A polgári repülőhivatal kimutatása szerint Amerikában több, mint negyven ezer embernek van repülőgépvezetői igazolványa és a jelenlegi fejlődést

A Hubay-ügy

a magyar parlament mentelmi bizottsága előtt

Budapest. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A képviselőház július 12-én összeül, hogy meghallgassa a mentelmi bizottság jelentését Hubay és Vágó nyilaskeresztes képviselők összeférhetetlenségi ügyében. A két képviselő ellen Teleki miniszterelnök tette meg a bejelentést, amit azzal indokolt, hogy Hubay és Vágó az ország érdekeivel ellenkező tevékenységet fejtenek ki. A július 12-i ülés befejezése után a magyar parlament, szeptember 1-ig szabadságra megy.

véve figyelembe, Amerikában két éven belül kilencvenöt ezer magánrepülőgépre számítanak.

Annvi bizonyos, hogy seholsem barátkozott meg úgy a közönség a repülés gondolatával, mint Amerikában. A hazai vonalakon nemcsak a megtett távolságban, hanem a biztonság tekintetében is példanélkül álló rekordot állítottak fel az amerikai repülőgéptársaságok.

Egymilliárdnyolcszázmillió kilométer utat tettek meg a személyszállító gépek anélkül, hogy halálos baleset előfordult volna!

A Clipperek a legrövidebb időn belül minden nap átrepülnek majd Európába. Azonkívül új vonalakat állítanak fel Alaszka és Ausztrália felé. Így rendszeres légit forgalom lesz Amerika és a többi kontinens között. — Afrika kivételével.

Kétségtelen, hogy a repülőgépgyárak állandó foglalkoztatása és az üzemeltetése egyik fontos tényezője a tervbevett amerikai légi uralomnak, éppúgy, mint a közönség repülőgépszere tete. De a katonai szakértők érveikben főleg azt hangsúlyozzák, hogy a föld valamennyi állama közül Amerikának van a legkedvezőbb földrajzi helyzete a légitársaságok ellenőrzésére.

Szerintük Amerika legerősebb ellenfelei az óceánok tulsó partjain vannak, akiket a legújabb típusú „repülőerővel” bármely amerikai repülőbázisról könnyen elérhetik, anélkül, hogy ezek az államok Amerikát repülőgépekkel megtámadhatnák. A szakértők szerint a Hawaii szigetektől elinduló amerikai gépek könnyen el-

Két olcsó megnyitó hét

GLÉSINGER

uj helyiségében, (volt Székely-féle üzlet) a színházzal szemben

Berlinbe hívták Ciano grófot

Több napot tölt Berlinben az olasz külügyminiszter

Berlin. (Rador.) A DNB hivatalosan közli: Ciano gróf, olasz külügyminiszter, a német kormány meghívására, hivatalos látogatásra vasárnap reggel érkezik meg Berlinbe.

A Stefani hírszolgálati iroda Ciano gróf elutasításáról a következő hivatalos nyilatkozatot ho-

csátotta ki: A német birodalmi kormány meghívta az olasz külügyminisztert, hogy látogasson el Berlinbe. Az olasz külügyminiszter több napon át fog a német fővárosban tartózkodni és utijára elkísérik az olasz külügyminisztérium magasrangú főtisztviselői is. (Rador.)

Menekült igazságügyi főtisztviselők erdélyi és bánági új beosztása

A Beszarábjából és Bukovinából elmenekült igazságügyi tisztviselők az egész ország területén új beosztást kaptak. Itt közöljük azoknak a névsorát, akik erdélyi beosztást nyertek: Frant V. Gavrilcz ügyész a temes-törontáli törvényszékhez, Ioan Gr. Grigrescu segédbíró a szatmári törvényszékhez, Bogdan V. Aganie segédbíró a szilágysági törvényszékhez, Meletie I. Stere ügyész a karánsebesi törvényszékhez, Petru Prisecaru bíró az aradi törvényszékhez, Grigorie Al. Samoila helyettesbíró a szamosi törvényszékhez, Simion I. Stugariu helyettesbíró a nagyküküllői törvényszékhez, George I. Ciugureanu bíró a szibeni törvényszékhez, Nicolae N. Bossie bíró a kolozsvári törvényszékhez, Vasile Hlinciu bíró a nagybányai törvényszékhez, Peetre G. Senciu bíró a nagyküküllői törvényszékhez, Emilian V. Gheorghiu ügyész a temes-törontáli törvényszékhez, Arcadie Dima ügyész a brassói törvényszékhez kapott új beosztást.

város vezetőségéhez, amelyben kérdést intéz a városhoz hogy a községi közigazgatási szolgálat kötelékében hánv állás van üresedésben? Ez a megkeresés országos jellegű és a beszarábjal, illetve északbukovinai menekült köztisztviselők elhelyezésével áll összefüggésben. A város vezetősége közölte, hogy jelenleg 28 állás van üresedésben.

Cáfolja a jugoszláv sajtó

a politikai pártok feloszlásának híreit

Belgrád. A jugoszláv sajtó cáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, amely szerint Jugoszláviában a különböző politikai pártokat feloszlatták és csupán egy párt működését engedélyezték. Cáfolják azt a hírt is, hogy a jugoszláv munkásság körében új szakszervezeti mozgalom indult volna meg.

A belügyminisztérium átirattal fordult Arad-

FORUM filmszínház nyáron is nagy filmeket játszik. Tel.: 20-10. 3, 1/2, 1/4, 7 és 1/9-kor

Maurice Chevalier minden eddigig felülmúló filmje, a **CSAPDA.** MARIE DEA, Pierre Renoir és Erich vom Stroheim-al.

Uj UFA híradónk tartalma: 1. Olaszország parit védelme. 2. A Scharnhorst és a Gneisenau harca az angol hadihajókkal. 3. A németek által bombázott Le Havre és a Weygand-vonal átörése. 4. Rouen elfoglalása. 5. Von Brauchtsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka ellenőrző körúton. 6. A Compiègne-i erdő, a történelmi vasúti kocsí. 7. A német moiorizált egységek közelednek Párishez. 8. A német csapatok bevonultak Párisba. 9. A versaillesi kastélyon német lobogó leng. 10. Hitler és Mussolini találkozása Münchenben. 11.30 kor matiné, olcsó helyárakkal!

ARADI KOZLONY

Telefon: 1-64. Szigonycím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves ár: 840 lei || Negyedéves: 210 lei
Hónapos: 420 lei || Egy hó apra 70 lei

Háborús lexikon

MENTON a francia Riviera egy híres firdővárosa az olasz határ közvetlen közelében 23 ezer lakos. Idegenforgalma különösen januárban és februárban őrül. A lakosság nagyrésze a hotelokból, kaszinókból, déli gyümölcsökből (narancs, citrom, olajbogyó, stb.) és partiumpartból él. Brén genovai szülővárosa. A napokban Mussolini meglátogatta, mint a francia-olasz front kulcsvárosát.

VICHY egyike Európa leghíresebb thermalis fürdőhelyeinek. Hatékony szállodák, éttermek és állandó légjárattal bonyolította le a forgalmat Párisal és Londonnal. A francia kormány valószínűleg ide teszi át székhelyét. A nemzetgyűlés Vichyben ül össze.

BAYONNE A német-francia legvesszűnőbb területén megállították és itt teremtették meg a közös német-spanyol határt. Az Atlanti óceán partján, a spanyol határ közelében terül el 31.720 lakos, melynek nagyrésze iparral foglalkozik. Püspökség, iskolák, stb. Laffitte, Raviennan és Bonnet szülővárosa.

SZYRIA a bibliában Aram néven ismert ország az Eufrát, Arábia és a Földközi-tenger között, 150 ezer négyzetkilométer, 3 millió lakossal. Fővárosa Hmeyruth, 1920 óta áll francia mandátum alatt, amivel a lakosság nagy része volt megelégedve, úgy hogy állandó felkelések színhelye volt. 1939. óta az Alexandret és Antiocho szandzsákokat Törökországnak adták, mielőtt a kölcsönös segélynyújtási szerződést aláírták volna. Hír szerint Anglia meg akarja szállni, mielőtt a francia hadsereg véglegesen lezserel. Ugyanílyan szándéka van Angliának.

LIBANON -nal szemben is, mely Szíria legnagyobb hegysége. Különösen híres miután cédruslával van borítva, 130 km. hosszú és magasabb csúcsal meghaladják a 3000 métert.

GUERNESEY egyike az angol-normand szigeteknek, fővárosa St. Pierre, 12 ezer lakos.

JERSEY pedig a legnagyobb sziget, 82 ezer lakossal, fővárosa St. Helier. Ezt a két szigetet foglalták el Julius csején a németek a La Manche-csatornában.

— **Iorga tanulmánya Portugálláról.** Lisszabon, (Rador.) Portugália népi kongresszusán több érdekes és értékes tanulmány során bemutatták Iorga professzornak Portugállára vonatkozó kitűnő felkészültségű studiumát.

— **NICOLAE ZIGRE DR. UJ MEGBIZTASA.** Nicolae Zigre dr. volt minisztert a belügyminisztérium mellett működő közigazgatási tanácsba hatévi időtartamra kinevezték.

— **ROMANIA IS RÉSZT VESZ A LIPCSEI VASARON.** A román propagandügyi minisztérium, amely az elmúlt tavaszi vásáron is képviselve volt, az 1940. évi őszi lipcsei vásáron, amely augusztus 25-től augusztus 29-ig tart, az eddignél nagyobb kiállítás anyaggal jelenik meg, amely az ország szépségei mellett gazdasági jelentőségét és kiviteli lehetőségeit is bemutatja.

— **Julius 15-én kezdődik a bíróságok nyári szünete.** Az igazságügyminisztérium rendelete szerint az ország valamennyi bírósága július 15-től szeptember 15-ig nyári szünetet tart. Ez alatt az idő alatt a törvénytörések és ítéletlátlak külön szüneti tanácsokat rendelnek ki és csökkentett erővel dolgoznak.

— **Ireket gyanúsítanak a newyorki pokolgépmérénnyel.** Newyork, (Rador.) A newyorki rendőrség nagy eréllyel folytatja a vizsgálatot a világhírlapok brit pavillonjában talált és később felrobbant pokol gép ügyében. Azt hiszik, hogy a pokolgépet magában rejtő börtöndőt egy ir-állampolgár csempészte az angol pavillonba.

— **UJBÓL MEGINDULT A DUNÁN A GŐZHAJÓFORGALOM.** Galaiból jelenti a Rador: Csütörtökön a Dunán újból megindult a gőzhajóforgalom.

— **Hongkongba szállítják a sanghai-i angol katonaságot.** A sanghai-i angol engedményes terület laktanyáiban napok óta lázas előkészületek folynak. Az itt állomásozó angol csapatokat Hongkongba szállítják.

— **AZ UJ PROPAGANDAÜGYI MINISZTER FOGADÓ ÓRÁI.** Bucuresti. Nichifor Crainic, az új propagandügyi miniszter fogadó órái hétfőn, szerdán és pénteken déli 12 és 13 óra között lesznek.

— **Idegenellenőrzési megszigorítások Törökországban.** Istanbul, (Rador.) A DNB, jelenti: A török minisztertanács a Törökországban tartózkodó idegenek ellenőrzésére kiegészítő rendeletet készít elő. A jövőben a külföldiek nem látogathatják az ország bizonyos területeit. A ház- és szállodatulajdonosok kötelesek idegen vendégeiket 24 órán belül a rendőrségen bejelenteni.

— **MAGYARORSZÁGON UJBÓL ÜZEMBE HELYEZTÉK A BESZÜNETETT VONATJÁRATOK ÖTVEN SZÁZALÉKÁT.** Budapestről jelenti: Magyarországon július 5-én a három nappal ezelőtt beszünetelt vonat- és társasgépkocsijáratok 50 százalékát újból üzembe helyezték.

— **A „SEMNALUL” ÉS A „JURNALUL” BETILTASA.** A „Semnalul” és a „Jurnalul” című lapokat közrendészeti okokra való tekintettel betiltották. Ugyanakkor felhívták az országban megjelenő összes újságok figyelmét arra, hogy pontosan közzöljék a hatóságok közleményeit, mert ellenkező esetben megtörténő intézkedéseket foganaqosítanak velük szemben.

— **BETILTOTTÁK MAGYARORSZÁGON AZ ÖSZ. SZES SZABADTÉRI ELŐADÁSOKAT.** Budapestről jelenti: A Margitszigeten kellett volna színpadra lépnie szabadteri előadásban a „Szép Heléna” című operettnek. A klasszikus operett előadását azonban betiltották. A lapok felvilágosításért Hóman Bélnit kultuszminiszterhez fordultak. A miniszter kijelentette, hogy az előadás betiltásának motívumáról nem tud. Ez valószínűleg belesik már a belügyi kormányzat azon általános rendelkezésébe, amely egész Magyarország területén hónapok óta kezdve betiltotta a szabadteri előadásokat.

Napvédő szemüveg-ujdonságok érkeztek

óriási választékban

K U N

optikai és folószaküzem,
Arad, Blv. Reg. Maria 10 szám.

— **Mütétet hajtottak végre Marinettin.** az olasz akadémia tagján. Róma, (Rador.) Marinetti, az olasz akadémia tagja, hosszú idő óta súlyos beteg és kénytelen volt Bastianelli professzor által megoperáltatni magát. A mütét sikerült és a beteg túl van a veszélyen.

Baka-logika

— **Mi az első feladatod, ha puskát tiszto-gatsz?**
— **Megnézem a számát!**
— **Miért?**
— **Nehogy más puskáját tisztofsam ki...**

Élénkül a vásárlási kedv

Arad egyik népszerű divatruháza az utóbbi napokban hirdetésekben hívta fel a közönség figyelmét arra, hogy nagymennyiségű női divat-ujdonságot és férfiszövetet hoz rendkívül olcsó áron forgalomba. A feltűnő hirdetéseket az ismert MOTIU divatruház jelentette meg a helyi lapokban. Értesülésünk szerint, a vásárló közönség nagy érdeklődéssel fogadta a közleményt és azonnal igen élénk vásárlási kedv mutatkozott. Minthogy a cég a hirdetett cikkeket nagy mennyiségben fedezte, a további érdeklődők igényeit módjában áll teljes mértékben kielégíteni.

Elhalasztották az ezévi fehéregyházi Petőfi-ünnepélyt

Segesvárról jelenti: A Segesvári Magyar Kaszinó Petőfi Bizottsága köztudomásra hozza, hogy a f. évi július hó 28-ik napjára kitűzött fehéregyházi Petőfi-ünnepélyt bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Lefoglalták a firenzei angol Intézetet.** Firenze, (Rador.) A Steiani-ügynökség jelentése szerint a firenzei prefektus rendeletére zár alá helyezték az ottani brit intézetet.

— **Vasárnap: unitárius Istentisztelet Aradon.** Vasárnap, f. hó 7-én, déli fél 12 órai kezdettel tart unitárius Istentiszteletet Aradon az ág. evangélikus templomban Nagy Zoltán unitárius lelkész. Miután az unitárius egyház a napon tartja János Zsigmond erdélyi unitárius fejedelem születésének négy száz éves emlékeztétét, az Istentiszteletet egyházi énekszámok teszik ezuttal a szokottnál is ünnepélyesebbé. E. Névén: Jésu, Jésu, miserere-jét Páll Jenőné orgonakiséretében, továbbá Bakó László: Unitárius hitvallás című egyházi énekét is. Bakó László orgonakiséretével Bakó Lászlóné fogja énekelni az istentisztelet keretében, mely iránt az egyház hívei között nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

Weinfeld Rózi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

— **UJ SZÉKELY VEGYESZMERNÖK.** Hadnagy Arpad, a csikszeredai róm. kat. főgimnázium volt növendéke, a lasi. egyetemen vegyész-mérnök oklevelet szerzett.

— **SZÖKES KÖZBEN AGYONLÖTTEK EGY TARGU.OCNAI RABOT.** Targu.Ocnáról jelenti: A „Curenul” című lap jelenti, hogy a targu.ocnai feyház egyik foglyát, Topa Vasile husz éves cernauti illetőségű egyént, szökés közben agyonlőtték.

— **Eljegyzés.** Kepp Ferenc vendéglős bájos leányát, Irénkét, eljegyzi Kett János ismert aradi nő-fodrász, aki rövidesen ismét megnyitja szalonját Bul. Reg. Ferdinand 59. alatt az új Hartmann-féle bérházban.

— **Házasság.** Dandi Terke és Láng István, vasárnap este fél 8 órakor tartják esküvőjüket a minorita-templomban.

— **BEZARTÁK AZ ANGOL TENGERI FÜRDÖKET.** Stockholmól jelenti: Az Aftenbladet című svéd lap egy londoni jelentés alapján közli, hogy az angol illetékes hatóságok Romsgate és Portsmouth között a sétányokat és strandfürdőket elzárták a nagyközönség előtt. Ugyancsak bezárták valamennyi üdülőtelepet Brighton és Worthing között.

— **HAZTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE.** Az aradvárosi közüzemek igazgatósága felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a szemétkihordási díjakat a bérérték után vejük ki és ez a kivétel az 1940-es városi pénzügyi évre, vagyis 1940 január egytől 1940 december harmincegyig érvényes. Abban az esetben, ha az ingatlan bérértékét tévesen vezették be a kivételbe, vagyis az nem felel meg a pénzügyigazgatóság által megállapított vagy módosított bérértéknek, az érdekeltek a kivételben szereplő bérérték módosítását kérvényezhetik a közüzemek igazgatóságától. Ehhez a felülbizonyított kérvényhez csatolni kell a pénzügyigazgatóság kivetési jegyzőkönyvét, vagy pedig igazolását a bérértékről. A városi üzemek igazgatósága a kérvényeket a legrövidebb időn belül elintézi és a többieként befizetett összegeket az adózók javára írják. Így tehát ilyen esetekben nem kell felelősséget beadni, mert ezeket az ügyeket közigazgatási úton intézik el.

— **Asszony-vézer egy bucuresti-i betörőbanda élén.** Bucuresti. A rendőrségnek sikerült egy veszedelmes betörőbandát ártalmatlanná tenni. A banda vezetője Ionescu Georgina asszony és tagjai között több nő van, akik a betör-

Felmentettek egy zsarolással és életveszélyes fenyegetéssel vádolt marosvásárhelyi diákokot

Marosvásárhely. Diamantstein Dezső marosvásárhelyi nagykereskedő és malomtulajdonos az elmúlt évben január 12-én fenyegető levelet kapott, amelyben a névtelen levélíró kérte, hogy tegyen hatvanezer lejt, százelesekben egy táskába s azt dobja le a medgyesfalvi országúton a sáncba, a szomszoru fűzfá után baloldalt, ahol az Osin reklámtábla áll. Kikötötte a levélíró, hogy a malomtulajdonosnak kocsin és egyedül kell az összeget a kérdéses helyre elvinni s ha értesíteni találja a rendőrséget, új nyárádtői malomát feltöbbsantják, Edít nevű leányát pedig megölik.

A kereskedő, akit aggasztott a levél, azonnal értesítette a rendőrséget. A jelzett időben a karhatalom nagyobb készüléssel vonult ki a levélben megjelölt helyre s ott egy közeli házban rejtőzött el. Három órákor Diamantstein megjelent egy kocsi- és anélkül, hogy megállított volna, egy újságpapírral kibővített táskát bedobott az árokba, majd visszakocsizott a város irányába. Rövidesen négy fűcska tűnt fel az országúton, akik feltűnően vizsgálták az árkot. A rendőrségnek hirtelen rajtaütéssel két gyermeket sikerült elcsipni, a másik kettőt kerekelt oldott.

Az elfogott gyermekek kihallgatása rövidesen

fényt derített az egész esetre. Elmondották, hogy a kora délutáni órákban négyen, névszerint Brejan Victor, Kis József, Fazekas András és Albert József a cukorgyári iparvágány környékén játszadoztak, amikor eléjük állt egy kereskedelmi iskolás diák, akit látásból ismertek és őt lejt ígért nekik fejkenként, ha megkerítik az útszéli árokban elvesztett táskáját.

A személyleírások alapján csakhamar sikerült leleplezni a levélíró Turc Emil 18 éves nyolcadik osztályos kereskedelmi liceumi tanuló személyében, aki töredelmes beismerő vallomást tett. Előadta, hogy a hatvanezer lejvel tizenkét szegény falusi földműves család részére akart egy-egy ötezer lejes tehent vásárolni.

A törvényszék egy évvel ezelőtt megtartott tárgyalásán úgy döntött, hogy a kiskorú diákok egy éves szigorú felügyeleti próba után vonják csak felelősségre. Tekintettel arra, hogy a diák felügyeletével megbízott egyén a most megtartott érdembeli tárgyaláson előnyösen nyilatkozott Turc Emil magaviseletéről, a bíróság felmentette a diákokot a zsarolás és az életveszélyes fenyegetés vádjai alól.

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították a Rapid csapatát a Gradjanszky elleni kis KK mérkőzésre

Bucuresti. Ismeretes, hogy a Rapid FC a múlt vasárnap nagyszerű eredményt ért el Zágrábban, ahol a Gradjanszky elleni mérkőzése döntetlenül végződött. Sipos, a Gradjanszky volt játékosa az előkészületek során kijelentette, hogy a legteljesebben fel kell készülni a harcra, mert a Gradjanszky nem az a csapat, amelynél sokat számítana az idegen pálya. Tehát Sipos szerint a Rapid nem ülhet babérjain, hanem alaposan bele kell fektülnie a játékba, ha meg akarja nyerni a

mérkőzést és ha be akar jutni a kis KK döntőjébe. A Rapid FC befejezte előkészületeit a kis KK mérkőzésre. A pénteki edzés után Auer Ricsi edző tanácsára a következőképpen állították össze a csapatot: P. Radulescu — Silvat, Lengheriu — Vintila Rasinaru, Moldovan — Sipos, Simko, Barátky, Dan Gavriescu, Bogdan, Auer tehát nem játszik, de ugyanakkor Sipos elfoglalja helyét a csapatban.

Világrekordok, csodás eredmények az USA félévi atlétikai kimutatásán

Newyork. Az amerikai atlétikai szövetség most tette közzé Amerika 1940. első felének atlétikai teljesítményeit, illetve legjobb eredményeit. Bár az amerikai atléták még nincsenek a legnagyobb formában, félévi eredményeik is csodálatosak és köztük több világrekord is szerepel. A legjobb félévi eredmények a következők:

100 m.: Davis 10.3 mp., 200 m.: 20.5 mp., 400

m.: Klemmer 47 mp., 880 yard: Woodruff 1 perc 48.6 mp., háromnegyed angol mérföld Moore 2 p. 58.7 mp., világrekord, 120 vardos gátiútás: Wolcott 13.9 mp., 200 m-es gát: Wolcott 22.3 mp., világrekord, 220 vardos gát: Wolcott 22.3 mp., világrekord, 400 m-es gát: Mc Bain 52.7 mp., magasugrás: Wilson 206.6 cm., rudugrás: War-nauerdam 456 cm. (azóta 460 cm-es világrekordot ugrott), súlylökés: Blossis 16.84 m., diszkoszvetés Zagar 51.08 méter

Augusztus 25-én rendezik meg a hagyományos Berlin-Bécs válogatott mérkőzést

Berlin. A német birodalmi szövetség elhatározta, hogy a hagyományos Berlin-Bécs városok közötti válogatott mérkőzést augusztus 25-én rendezik meg Bécsben. Ez lesz egyébként a két város válogatottjainak 32-ik találkozója. Az első mérkőzést 1899-ben Berlinben játszották le és azt a berliniek nyerték meg 2:0 arányban. A legutóbbi mérkőzés, amelyet ugyancsak Berlinben rendeztek meg a bécsiek 4:3 arányú győzelmével végződött.

O július 21-én bonyolítják le a német bajnokság döntőjét, Berlin. A német labdarúgószövetség eredetileg július 28-ra tűzte ki a német bajnokság döntőjét, de az érdekelt egyesületek beadványban kérték, hogy az esetleges utraállításra való tekintettel előbb rendezzék meg a mérkőzést. A szövetség helyt adott a kérelemnek és a bajnoki döntőt július 21-re tűzte ki. A döntőmérkőzést tehát a román-német válogatott mérkőzés után egy héttel rendezik meg.

O Bécsi bíró vezeti a Ferencváros-Beogradszky mérkőzést, Budapest, Vasárnap Budapesten kerül lebonyolításra a Ferencváros-Beogradszky kis KK mérkőzés. A két egyesület meg egyezett abban, hogy ezt a mérkőzést valamelyik bécsi bíró vezesse le.

Motoros járművek jelentkezési kötelezettsége

A hadtest parancsnoksága 6522-940. sz. rendeletével jelentkezésre szólította fel az összes motoros-jármű tulajdonosokat.

I. Az összes motorkerékpár, autó és teherautó tulajdonosok járműveik ellenőrzése céljából az alábbi sorrendben jelentkezzenek:

Julius 7-én 300-tól 700 számig.

Julius 8-án 701-től 1400 számig.

II. A jelentkezés helye: az aradvárosi rendőrkvesztura épülete.

III. Jelentkezni kötelesek mindazok, akiknek a járműveik más megyében vannak számontartva.

IV. Jelentkezni kötelesek mindazok, akiknek nincs bejegyzett gépjárműjük, de azoknál nyilvános, vagy magángarázsban tartják.

V. Jelentkezni köteles minden járműtulajdonos, akinek a gépét elrekvirálták. Be kell mutatni a rekvirálás alkalmával kapott aktákat.

VI. Jelentkezni tartozik mindenki, akinek gépét különböző okok miatt a forgalomból kivonták. A forgalomból való kivonásról szóló aktákat is be kell mutatni.

VII. Akik nem tesznek a fenti rendelkezésnek eleget, a háborús rekvirálási törvény büntető paragrafusai alá esnek.

Versenyen kívül

Magyar klasszikus írók keresztrejtvénye

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			11			12		
13		14		15				
16		17	18		19		20	
	21			22		23		
24								
	25			26				
27	28		29		30		31	
32		33			34	35		
36			37		38		39	
40								

VIZSZINTES SOROK: 1. A magyar klasszikus író műve. 10. Magyarul „szor” jelent. 11. Kapni szeretne. 12. Pénzegység. 13. Prózaíró. 14. Fém. 15. Nagy költőnk névbetűje. 16. Ilyen ban da is van. 17. Idegen költő. 18. Igekötő. 19. Frazda a birtokosnévmás. 20. A magyar klasszikus író neve. 21. Vallásrövidítés. 22. Ökör nyakára teszik. 23. Azonos betűk. 24. Fel nem szántott föld. 25. Egymást követő betűk. 26. Börtön, jassznyelven. 27. Női becenév, — ékesen. 28. Végtag. 29. Vilnyilámpa. 30. Az ilyen fa, régi magyar ékszer volt. 31. A magyar klasszikus író műve.

FUGGÓLEGES SOROK: 1. Nehéz ezzel vágni. 2. Semmi sincsen benne. 3. Az a bizonyos jugoszláv város. 4. Rögzítésre használják. 5. Az egész egy hányada. 6. Nemzet. 7. Fiu és leány becenév. 8. Öregasszony megszólítása egyes vidéken. 9. Tekintélye — közismert idegen szóval. 10. Erről készül a másolat. 11. Ósmagyar név. 12. Még nem erdő. 13. Edénymáz. 14. Régi néptörzs. 15. Női név. 16. Mérgező gáz. 17. Fűtőmadár. 18. A legnagyobb teljesítőképességű emberi testrész. 19. Trombitászó utánpótlás. 20. Fehérnemű. 21. Létezik. 22. Ruhafüggőzék.

A múlt héten közölt rejtélyünk helyes megfejtése a következő: Tompa Mihály A madár fia, hoz. A gólyához

Reuma, csúz, aranyér, nőibajok. - Teljes gyógyulás, kellemes nyaralás

VATA DE JOS

kénés és szénsavas hőgyógyfürdőn

Napi penzió. (háromszori étkezés, lakás) lei 160-180

KÉRJEN PROSPEKTUST!

VASUTI KEDVEZMÉNY!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj szabályok léptek életbe a vasúti teherszállításokra vonatkozólag

A CFR vezérigazgatósága értesíti a közönséget, hogy amennyiben a vasuton árut kívánunk szállítani, haladéktalanul lérijenek a célból tehervaggonokat a berakó állomáson, mert ez az egyetlen törvényes mód ahhoz, hogy a vagonok iránti kérelmet teljesíthessék.

A teherkocsik kérése alkalmával be kell adni a berakó pályaudvaron a fuvarlevelet, mert ez létesít szerződéses viszonyt a feladó és a vasút között. Amíg ez meg nem történik, addig az összeköttetés nem jön létre.

Fontos érdeke tehát a feladónak, hogy egyetlen napot se veszítsen el azzal, hogy elmulasztja a fuvarlevél beadását, mert a fuvarlevél beadásának határidejétől számít a megrendelt vagonok várakozási ideje. Minden óvatkérést, amelyet nem a pályaudvarhoz nyújtottak be, figyelmen kívül hagynak.

Az állomásfőnök köteles átvenni az összes fuvarlevelet és ezekről írásbeli elismerést adni, amely igazolja, hogy a fuvarlevelet beiktatták.

A teherkocsik megrendelésével egyidejűleg az árut a pályaudvaron el kell helyezni, vagy ha ez lehetetlen, vagononként 500 lej biztosítékot kell letenni, amelyet visszatérítenek akkor, ha a kocsit a feladó rendelkezésére bocsájtják. Azok a feladók, akiknek a pályaudvaron külön vonaluk van, nem kötelesek az árut berakás előtt a pályaudvarra vinni, sem a garanciát letétbe helyezni. A biztosítékot automatikusan visszaadják a feladónak a vagonok berakása alkalmával.

Azok a feladók, akik naponta berakást kívánnak teljesíteni, mint a nagyobb gyárak, vagy kitermelési üzemek, naponta kötelesek a vagonok rendelkezésre bocsájtását kérni, olyan mértékben, mint amilyen mértékben

berakodni kívánnak. A vasút felüggel arra, hogy a berakodás a legrövidebb időn belül megtörténjen és ennél az állomáshoz benyújtott kérvények beiktatásuk sorrendjét veszi figyelembe. A vasút szabályszerint általában egy feladónak csak annyi vasúti kocsit bocsájt rendelkezésére naponként, mint amennyit az illető egy napra kér. Ha azonban véletlenül a pályaudvar több vagon felett rendelkeznek, a feladó köteles az összes vagonokba berakodni, amennyiben a vagonok száma nem haladja meg az egy napra kért vagonok számának kétszeresét.

A feladónak jogában áll a berakodás előtt, vagy után megváltoztatni a szállítmány rendelkezési helyét. Ilyenformán a feladó esetleg olyan sürgős megrendeléseknek tehet eleget, amelyre vonatkozóan később kérték a vagonokat az állomásokról.

A feladók vegyék figyelembe, hogy az év bizonyos szakában, különösen a szeptember—december hónapokban nagyon is megszápadik a vasúti kocsik utáni kereslet és ilyenkor a kocsik csak késedelemmel bocsájtathatók a kérelmezők rendelkezésére, amely késedelem a kérvény benyújtásától számítva 20—25 nap is lehet. Jelenleg, a mai kivételes helyzetben, amikor igen sok teherkocsira van szükség, ez a késedelem még növekedhetik is, meghaladhatja a 30 napot.

Azok a kereskedők, akik árut vásároltak és az áru szállítását várják, mindenekelőtt az áruk feladójánál érdeklődjenek, hogy az illetők megrendelték-e már a teherkocsikat a berakó állomáson és pedig mikor és milyen iktatási szám alatt? A vasutnál eszközlendő közbenjárás alkalmával a vevők kötelesek ugyanis megjelölni mind a hennyújtott fuvarlevél számát és az iktatási tételszámot.

Milyen román árucikkeket keres a külföld

A Külkereskedelmet Támogató és Szervező Igazgatósághoz az egyes külföldi államokból a következő román árucikkekre érkeztek be érdeklődések:

Dánia: Aszfalt, petrolumtermékek, füstfekete, kukorica, keményítő, glukoza, növényi olaj, buza keményítő, butorok, butorszövegek, linoleum, kalapok és kalaptompok, gyapju, cérna, stb.

Fsztország: Mustármag, mustárliszt

Franciaország: Bő.

Cseh-Morva protektorátus: Prágai és brünni cégek román gabonaeportörcegekkel keresnek összeköttetést

Svédország: Svéd importör cégek olyan román exportörökkel keresnek összeköttetést, akik olajmagvakat, gyapjút, nyulbőrt és nyulszőrt exportálnak.

A fentiekkel kapcsolatos közelebbi információk a Directione Incurajării Exportului-nál (Bucuresti, Calea Victoriei 133, 5. em.) kaphatók.

— Tizenháromezer háromszázötvenkettőezer lejt előirányzatot írtak ki aradi utcafejlesztési és utépítési munkálatokra, Julius tízedikén a városrész 104. es számú szobájában a következő utépítési és karbantartási munkálatokra tartanak nyilvános árlejtést: A Crisan és Ghiba Birta utcák aszfaltozására és kövezésére 3.200.000 lejt előirányzatot; a Dorobantilor-ucca kikövezésére (3.000.000 lejt), Calvin-ucca kövezésére (2.700.000 lejt) a Gheorghie Popa és a Horia-ucca aszfaltozására és kövezésére (1.900.000 lejt), Constantin-ucca (1.050.000 lejt), Bui. Carol és Aranelter utcafejlesztés (1.040.000 lejt), Căpitan Ignat-ucca kövezése (1.044.000 lejt), Sfântii Apostoli-ucca aszfaltozása (915.000 lejt), Marasesti-ucca utcafejlesztés (830.000 lejt), Cicio Pop-ucca aszfaltozása (340.000 lejt), Miron Costin és Mocioni-uccák utépítési és javítási munkálatjaira 300.000 lejt előirányzattal.

— Minden részvény után illetéket kell fizetni. A bélyegzőtörvény legújabb módosítása újabb feladatot ró a részvénytársaságokra és újabb illetéket állított meg a részvényesekre. Eddig úgy volt, hogy csak a bejelentő részvényeseknek kellett évi fél százalékos illetéket befizetni, az új törvény azonban most kiterjesztette ezt az illetéket az összes részvényesekre, tehát a névre szóló részvényesekre is. A részvénytársaságok kötelesek július 31-ig az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz külön kimutatást benyújtani az összes részvényesekről és minden egyes részvény után leróni a fél százalékos illetéket. A részvénytársaságok ezeket az illetékeket azután a részvényesektől hajtják be. A bejelentés szigorú formáját és az illetékek kiszámításának módját a legpontosabban ismeri a Kereskedők Lapja legújabb száma, amelyet tehát minden részvénytársaságnak és minden részvényesnek olvasnia kell. A Kereskedők Lapja ezenkívül közli a rendkívüli viszonyok következtében kiadott mindazok a rendelkezéseket és utasításokat, amelyek a kereskedőkre és iparosokra különösen érdeklők, valamint az újabb megjelent összes főbb törvényeket, rendeleteket, híreket és információkat. A lap fiókkiadóhivatala: Arad, Str. Horia 10. Előfizetési ára egy évre 700 lejt.

Kétfélmillió é zézezer lejt fordít Arad városa a lakosság tűzifaelátásának biztosítására

A város lakosságának tűzifaelátása tudvaleg már hosszú hetek óta foglalkoztatja az illetékes hatóságokat. A város a maga részéről nemcsak közigazgatási jellegű intézkedésekkel kívánja a tűzifaelátást biztosítani, hanem anyagi rendelkezésre bocsájtásával is elő akarja segíteni a lakosság tűzifaelátását. Ezzel a céllal a város vezetősége 26.815—1940. számú rendelkezésével 2.200.000 lejt kiadást szavazott meg. Ebből az összegből 200 vagon tűzifát akar a város vásárolni a lakosság fél tűzifaszükségletének részbeni fedezésére. Az említett famennyiséget árlejtés után vásárolják meg kiosztásának illetve a lakossághoz való eljuttatásának módjaitól és feltételeitől pedig később döntenek.

Budapesten,

a csodás hatású rádiumos gyógyfürdők városában vizsgálják egészségét, életkedvét.

Budapest

9 thermálfürdőjével (23°—74° C) 60 hőforrásával, 200 gáubersős gyógyforrásával, napi 55 millió liter vízhozammal a legnagyobb fürdőváros.

Budapest

világvárosi környezetben kevés pénzért sokat nyújt. Tökéletes békelyangyal. — Vasuti- és vízumkedvezmény — Háromhetti teljes ellátás a gyógyfürdők használatával a legelőkelőbb gyógyszállókban, 390 és 560 pengős árban.

FELVILÁGOSÍTÁS:

A Budapesti Központi Gyógy- és Üdülési Bizottságnál, Budapest, V. Vízadó-tér 3 sz.

Olcsóbb lett a liszt és a kenyér — megdrágultak egyes húsfajták és az éttermi árak

Uj hivatalos árjegyzék lép érvénybe július 8-án

Szombaton érkezett meg Aradra Temestartomány királyi helytartójának közleménye az új hivatalos árjegyzékről. Az új árak július 8-án lépnek érvénybe és a liszt- és kenyérréteg viszonylatában olcsóbbodást hoztak, viszont a kormányzatóság intézkedésének következtében egyes húsfajtáknál és a vendéglői áraknál emelés történt. Ujjás, hogy bizonyos feldolgozott húsfajtákat (felvágottak, kolbásztípusok stb.) a hivatalos meghatározás rendszerbe vonták. A változások — az előző árjegyzékhez viszonyítva — a következők: Lisztárak: 4-es liszt a malomban és lerakóban 10,50 lejt (eddig 11 lejt), vegyeskereskedésben ugyan, csak 10,50 lejt (11 lejt). Az 5-ös liszt ára malomban és lerakóban 9,50 lejt (10 lejt), vegyeskereskedésben szintén 9,50 lejt (10 lejt). A 6-os liszt ára a malomban és lerakóban 7,50 lejt (8 lejt) míg a vegyeskereskedésben ugyancsak 7,50 lejt (8,50 lejt). A 7-es liszt 7 lejtől, illetve 7,50 lejtől egyformán 6,50 lejté szült le.

A kenyérfajtáknál az alábbi változások történtek: 4-es lisztből készült kenyér 11,30 lejt (12 lejt), az 5-ös lisztből készült kenyér 10,50 lejt (11 lejt), a 6-os lisztből készült kenyér 8 lejt (8,50 lejt) és a 7-es lisztből készült kenyér 6,50 lejt (7 lejt). Az első osztályú luhus kilogrammonkénti ára 20 lejtől 22 lejté, míg a második osztályú luhusé 18 lejtől 20 lejté emelkedett. Az első osztályú éttermekben felszolgált 35 és 45 lejtű menük ára 40 és 46 lejté lett, míg a második osztályú éttermek 25 és 35 lejtű menükéi 35 és 41 lejté változtak.

Az első ízben maximális alá vont elkészített húsmenük jegyzéke és ára a következő: Córnakolbász nagyban 4 lejt, kicsinyben 6 lejt, főtt oldalas 48 és 56 lejt, lengyelkolbász 48 és 60 lejt, sertésszalámi 60 és 80 lejt, marisszalámi 40 és 60 lejt, füstölt szalonna 54 és 62 lejt, sörka 90 és 120 lejt, füstölt szalonna 36 és 48 lejt, nyolcsajt 48 és 60 lejt, füstölt kolbász 52 és 64 lejt, füstölt sertésszalámi 90 és 120 lejt, füstölt marhanyelv 90 és 120 lejt, dobreceni 66 és 80 lejt, tepertő 30 lejt, kilogrammonként.

— A PÉNZPIAC TELJESEN NYUGODT. Bucurestiből jelenlik: A börze csütörtökön kevésbé volt élénk, mint a megelőző napon. A pénzügyi piac teljesen nyugodt volt, a rendez kereset között mozgott. A börzék visszavonása megszűnt, az összes bankok haladéktalanul eleget tettek a pénzügyi léseknek, ami a likviditások könnyűségét bizonyítja.

— Aradi váli hírek. Az aradi Czettel Industria Lemnului S. A. legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározta, hogy Bucurestiben fiókot állít fel, amit a törvényszék bejegyezt. — A Milovai Erdőgazdálkodási Rt. Arad, legutóbbi igazgatósági ülésén Ehrenwald Lászlót adminisztrateur déléguévé nevezték ki. — A Hotel Central S. A., Arad, 1939. évi mérlegében 600.000 lejt részvénytörke mellett 114.833 lejt nyereséget mutat ki. A mérleg összessége 816.016 lejt. A közgyűlést július 31-én tartják meg.

Legújabb jelentéseink:

Hitler beszámolót mond a német birodalmi gyűlésen

Bejelenti a végső harcot Anglia ellen. — Ujabb francia hajóáldozata van az angol flottának

Berlin. A német fővárosból érkezett jelentések szerint a birodalmi gyűlést a jövő hét elején tartják meg. A birodalmi gyűlés alkalmával HITLER vezér és kancellár beszédet mond, amelynek keretében beszámolót ad majd a nyugati hadjárat eddigi eredményeiről és bejelenti a végső harc megkezdését Anglia ellen. A birodalmi gyűlésen CIANO gróf olasz külügyminiszter — aki mint ismeretes ezen a héten fontos megbeszéléseket tart a német fővárosban — valószínűleg szintén részt vesz.

Az olasz lapok élénken foglalkoznak Ciano olasz külügyminiszter berlini utjával és ezzel kapcsolatban erősen hangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmak az eddigi párhuzamosság szellemében tárgyalják meg ezalkalommal az Anglia elleni döntő küzdelem megkezdését. Kiemelik a látogatás nagy jelentőségét.

Egy német tengeralattjáró rekordja

Berlin. (Rador.) A Vezér főhadiszállás hivatalos jelentése a következő:

„Prim kapitány, egy tengeralattjáró kapitány most érkezett tengeralattjárójával vissza és jelentette, hogy 66.577 tonna ellenséges hajóteret süllyesztett el. Ez az eredmény a legnagyobb siker, amelyet buvárnaszád eddig elért. A német harcrepülőök Dél- és Közép-Angliában sikeresen támadtak repülőtereket, kikötői és vasúti berendezéseket és olajtartályokat. Plymouth mellett felrobbantottak egy nagy olajtartályt. Az Északi-tenger északi részében egyik repülőgépnünk elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót, míg egy másikat megrongált. A La Manche-csatornában elsüllyesztettünk egy 8-10 ezer tonna ellenséges kereskedelmi hajót, míg két másikat megrongáltunk. A belga és a holland partok, valamint Észak-Németország különböző pontjain az ellenséges repülőgépek bombái nem okoztak említésre méltó kárt, de ismét megölték több polgári személyt. A német vadászipülőgépek 5 ellenséges repülőgépet, míg légharító ütegeink 3 ellenséges repülőgépet lőttek le. Egy repülőgépnünk elveszett.”

Minisztertanács Rómában

Róma. (Rador.) Mussolini miniszterelnök vezetése mellett délelőtt összeült a minisztertanács, amely jóváhagyta Grazianinak Lybia főkormányzójává történt kinevezését. A másik jóváhagyott törvényjavaslat kártalanítást állapít meg a háborús károkat szenvedett olasz állampolgárok számára. Az ülés végén Mussolini miniszterelnök meleg szavakkal emlékezett meg Balbo haláláról és méltatta érdemeit.

Az olasz sajtó Ciano gróf tengeri utjáról

Róma. (Rador.) Ciano külügyminiszter küszöbön álló több napos berlini látogatását olasz politikai körökben elsőrendű fontosságnak tekintik. A Berlinben elkövetkező megbeszéléseket a német-olasz együttműködés és szövetségi szerződés szellemében teljesen természetesen kell tekinteni, noha a mostani időkben azoknak különös figyelmet kell szentelni. E pillanatban lehetetlen a tisztázásra kerülő kérdésekről bármiféle felvilágosítást adni.

Ujabb francia-angol tengeri harc

Vichyből jelentik: A francia tengernagyi hivatal közli, hogy a „Strasbourg” nevű hadihajó öt nagy, egyenként 7000 tonnás cirkáló, több torpedóromboló és tengeralattjáró kíséretében a touloni kikötőbe érkezett. Ezek a hajók az oráni tengeri ütközetben vettek részt. Közli még a tengernagyi hivatal, hogy a „Frondeur” cirkáló ütközetben, Kréta szigetétől nem messze, összetámadott két brit torpedórombolóval. Két óra harc után a francia hadihajó elsüllyesztette magát, míg az angol hadihajók, anélkül, hogy a hajótöröttnek segítséget nyújtottak volna, eltávolították.

Az amerikai lapok jelentése megerősíti a hírt, amely szerint az oráni ütközet következtében a francia tengeri flotta a pénteki napon ezer embert veszített hajóitokban, sebességekben és eltüntekben. Egyébként cáfolják, mintha ebben a tengeri csatában az Oránban tartózkodó repülőgép-anvahajó elpusztult volna. (Rador.)

Francia válasz Churchill beszédére

Genfből jelentik: A francia kormány propaganda biztosa Churchill legutóbbi alsóházi nyilatkozatára válaszolva megállapította, hogy ezt a beszédet a rosszakarat sugalmazta.

„Fel kell vetni a kérdést — mondotta a propaganda biztos — hogy a brit kormány miért nem fordult egyenesen a Pétain-kormányhoz mielőtt a francia flotta parancsnokságát megadásra felszólította? Franciaország sokat szenvedett azért, mert Churchill katonája volt, de most már nem akar Churchill tengerésze lenni. Azok a francia tengerészek, akik lehetővé tették, hogy az angol katonák megmeneküljenek Flandriából, most Oránban megkapták a brit flottától a választ. (Rador.)

Milyen lesz Laval alkotmánya?

Berlnből jelentik: A Stefani olasz hírszolgálati ügynökség jelenti Vichyből, hogy a Laval miniszterelnök által készített új francia alkotmánnyal Franciaországban bevezetik a totális rendszert és valamennyi politikai pártot feloszlatnak. A jövőben csupán egyetlen politikai párt működését engedélyezik. Az új alkotmánynak a nemzetgyűlés által való megszavazása után a parlamentet feloszlatják, miután Pétain kormányának teljhatalmat ad. (Rador.)

A francia tengernagy napiparancsa ez oráni eseményekről

Genf. (Rador.) Darlan francia tengernagy, az oráni angol támadással kapcsolatban a következő napiparancsot adta ki:

Jóváhagyta a Legfelsőbb Semmitőszék Max Auschnitt hatévi börtönbüntetéséről és 250 millió lei kártérítéséről szóló táblai ítéletet

Bucuresti. A legfelsőbb semmitőszék ma hirdett ítéletet Max AUSCHNIT ügyében, akinek felfolyamodását elutasította és így a törvényszék és tábla ítélete jogerős lett. Max Auschnittot te-

A francia flotta és annak kitűnő katonái megmutatták az angolok gyáva támadásával szemben, hogy bátrak és hazafiak, de ugyanakkor megmutatta a világnak azt is, hogy mire képes az egykori fegyvertárs. Katonáink inkább haltak volna meg hősiességükben, az ellenséggel szemben, semmint legyilkolva az angolok golyói által. Francia tengerésztisztek és a legénység teljesítették a kötelességeiket a haza legnagyobb meglepésére.”

Hull amerikai államtitkár kijelentette, hogy az Angliába történő anyagszállítás nem jelenti az USA beavatkozását a háborúba, de ugyanakkor kijelentette, hogy nem engedik meg Martinique és Nyugatindia megtámadását, amely gyarmatok híek maradtak a Pétain kormányhoz.

Weygand nem ment Szíriába

Vichy. (Rador.) A DNB jelenti: Több külföldi rádióállomás azt a hírt közölte, hogy Weygand tábornok Szíriában tartózkodik. Ez a hír minden alapot nélkülöz, mert a francia hadügyminiszter Vichyben van.

Bonyodalom a neworleansi német konzul kijelentése miatt

Washington. (Rador.) Olvan értelmű rendelet jelent meg, hogy az Amerikában élő németek nem bírálhatják Amerika és Németország viszonyát érdeklő kérdéseket. Ez a rendelet azért látott napvilágot, mert a neworleansi német konzul állítólag kijelentette volna, hogy Amerika különböző módon segítette a nyugati szövetségeseket.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

ANKARA. Ismet İnönü, a török köztársaság elnöke Jalova jürdőre utazott nyári pihenőre. A képviselőház elnöke a Boszporuson nyaral, több előkelő diplomata és államférfi társaságában.

A francia rádió híradása szerint Málta szigete ellen két repülőraj eredményes légitámadást hajtott végre. A sziget kikötőjében horgonyzó hadihajók a légitámadás alkalmával súlyos sérüléseket szenvedtek.

BERLIN. A Német Távirati Iroda Vichyből kapott értesülése szerint a francia tengernagyi hivatal a következőket közli: A leszerelés alatt álló hadihajóink brít részről történt gyáva megtámadása miatt fős a tengerésztiszteknek angol rendjeleket viselni.

ANKARA. A török távirati iroda közli: A készülőben levő újabb német Fehér Könyv eddig nyilvánosságra hozott adatai következtében Massigli francia nagykövét megcáfolta azokat az állításokat, mintha ő Szaracsoglu, vagy más török külügyminiszterrel megbeszélést folytatott volna arról, hogy francia repülőgépek a bakul szovjet petroliumvidék ellen támadást intézzenek. Hasonlóképpen egyetlen török államférfival sem tanácskozott török területekre vonatkozó kérdésekről. Ilyen megbízást sohasem kapott kormányától. Jól tudta, hogy ilyen kérdésekről a török kormánnyal nem is lehet tárgyalni. Ha hasonló kérdésekben kormányának jelentést tett, csakis egyéni véleményét nyilvánította, amit ezekben a közlésekben külön ki is domborkított.

BRÜSSZEL. A belga postafelügyelet közli, hogy Németország és Belgium között mindkét irányban a hó 10-én megindult a postaforgalom. A többi külföldi államokkal egyelőre szünetel a postai összeköttetés.

BUCURESTI. Irineu moldoval metropolita elrendelte, hogy az egész egyházkerület területén a papság egy napot szüneteljen a menekültek javára.

Egységes középeurópai menetrendet állítanak össze Rómában

Róma. Mint ismeretes, több hete folynak a tárgyalások az olasz, német, jugoszláv, hungár, román és magyar államok áruforgalmi, illetve közlekedési szakértői között, hogy egy egységes tervet dolgozzanak ki a közép- illetve keleteurópai áruforgalom gyors és tervszerű lebonyolítására vonatkozólag, a tengelyállamok és a dunamenti államok között. A tárgyalások során most megegyezést hoztak létre, amely szerint július 15-én a tanácskozáson résztvevő államok képviselői egységes menetrendet léptetnek életbe, amely biztosítja majd az áruforgalom zavartalan és egységes lebonyolítását.